

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zduny na lata 2023-2033.

Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Zduny opracowano na podstawie projektu uchwały budżetowej na 2023 rok, danych sprawozdawczych z wykonania budżetu Gminy Zduny za lata 2016-2021, wartości planowanych na koniec III kwartału 2022 roku oraz wytycznych Ministra Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego poddanych korekcie uwzględniającej niepewność założeń długookresowych z uwagi na wysoką inflację i przewidywany w najbliższym okresie spadek koniunktury gospodarczej.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2033. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Zduny została przygotowana na lata 2023-2033.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

Podstawową zasadą obowiązującą w trakcie konstruowania WPF jest prowadzenie równolegle prac nad uchwałą budżetową w celu zapewnienia ich wzajemnej zgodności. Wartości przyjęte w WPF i uchwale budżetowej powinny być zgodne, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu. Nadmieniam, że różnice w wartościach dotyczących wykonania 2022 roku pomiędzy Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Zduny obowiązującą w 2022 r., a projektem WPF mającym obowiązywać od początku 2023 roku wynikają z powziętych, od momentu ostatnich zmian w uchwale, informacji o wykonaniu bądź niewykonaniu poszczególnych pozycji dochodów i wydatków budżetu i zostaną wprowadzone do uchwały budżetowej oraz WPF podczas najbliższych zmian tych aktów normatywnych.

Dokonując prognozy dochodów i wydatków przyjęto zasady, o których mowa poniżej.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Zduny dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

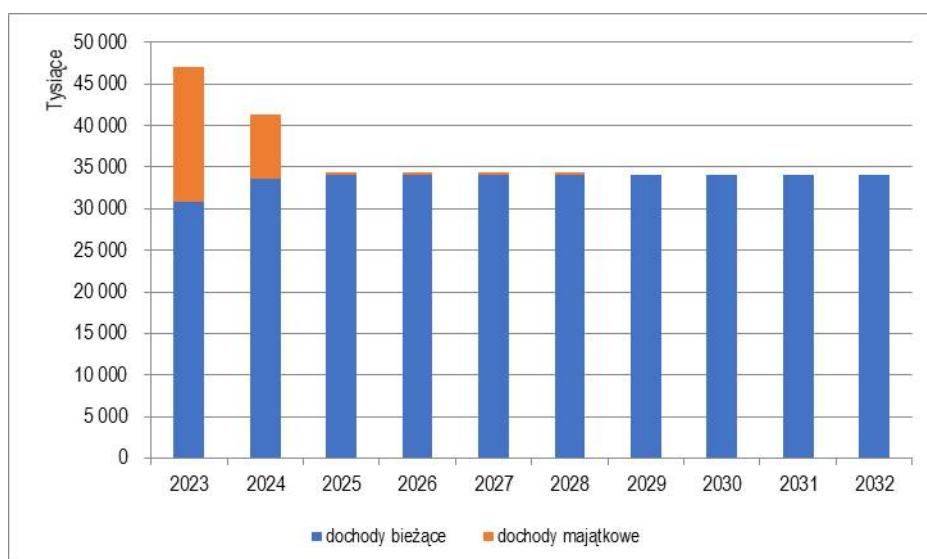
Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
2. subwencję ogólną;
3. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne);
4. pozostałe dochody, ze szczególnym uwzględnieniem podatku od nieruchomości

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;

Strukturę dochodów bieżących i majątkowych przedstawia się wykres nr 1.

Wykres nr 1. Wysokość dochodów i wydatków bieżących Gminy Zduny w latach 2023-2032.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Zduny w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących oraz przewidywania na następne lata, jednocześnie kierując się zasadą ostrożnej wyceny podyktowanej niepewną sytuacją gospodarczą jaką wywołała pandemia oraz konflikt na Ukrainie a także licznymi i częstymi zmianami prawa wpływającymi na budżet zarówno po stronie dochodowej jak i wydatkowej - dochody bieżące ustalono:

- 1) w roku 2023 w oparciu o otrzymane dyspozycje Wojewody Wielkopolskiego, Ministra Finansów, a w zakresie podatków i opłat w oparciu o planowane wykonanie roku 2022;

W roku 2023 zaplanowano spadek dochodów bieżących o ponad 30% w stosunku do roku 2022. Jest to przede wszystkim wynik zmniejszonych dochodów z tytułu:

- udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych o 3.054.013,57 zł, z czego 2.888.418,57 zł stanowi dodatkowe acz jednorazowe wsparcie samorządów w roku 2022;

- **dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące** - ustalonych na podstawie otrzymanych dyspozycji w tym zakresie, o 11.575.922,49 zł;

- **pozostałych dochodów bieżących**, o nieco ponad 1 mln. zł, z uwagi na wystąpienie w roku 2022 incydentalnego a istotnego wpływu z tytułu zaległości podatku od nieruchomości; pozostałe dochody wykazywane w tej pozycji oszacowano na podstawie przewidywanego wykonania 2022 roku;

2) dla lat 2024 i 2025 ze wzrostem, odpowiednio o 9,1% i 1,9%. Wzrost o ok 9% dla roku 2024 jest konsekwencją galopującej inflacji, której skutki na tym etapie są nie do oszacowania ale z pewnością znajdą odzwierciedlenie również w wysokości dochodów, natomiast dla roku 2025, z uwagi przewidywany w tym okresie powrót do stabilizacji gospodarczej szacuje się wzrost dochodów na poziomie 1,9%;

3) od roku 2025-2033 dochody bieżące zakładane są na jednakowym poziomie.

Podatek od nieruchomości, rolny, leśny i środków transportowych

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokości stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Obowiązujące na terenie Gminy Zduny uchwały w zakresie ww. podatków spełniają ten warunek. Przyjęte do szacowania wielkości wpływów z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych na 2023 rok zaplanowano wg obecnie obowiązujących stawek, z uwagi na dotychczasowy brak zmian uchwał w tym zakresie. Podatek rolny i leśny ustalono w oparciu o stawki opublikowane przez Prezesa GUS.

Dla roku 2024 zakłada się wzrost dochodów z podatku od nieruchomości w wysokości 5,9% i jest on umotywowany wpływami z tytułu zagospodarowania planowanego do sprzedaży gruntu inwestycyjnego, uwzględnieniem kończącego się w 2023 roku okresu ulgi inwestycyjnej dla przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej jak również stałym wzrostem liczby oddanych do użytku nowych budynków mieszkalnych.

W latach następnych przewiduje się utrzymanie stałego poziomu dochodów podatkowych z tego tytułu.

Udział w podatkach centralnych

Przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) kierowano się informacją z Ministerstwa Finansów natomiast w latach 2024-2033 wysokość:

1) udziałów w podatku PIT ustalono następująco:

- dla roku 2024 ze wzrostem na poziomie 8,6% planowanych wpływów z roku 2023;
- dla roku 2025 ze wzrostem niespełna 1%;
- od roku 2026 na stałym poziomie z roku 2025;

Szacunki udziałów w podatku od osób fizycznych są, biorąc pod uwagę wprowadzone zmiany, obarczone dużym ryzykiem pomyłki. Kalkulując zmiany wpływów z udziałów w PIT wzięto pod uwagę istotny wzrost w 2023 roku minimalnego wynagrodzenia, co bezpośrednio przełoży się na wpływy z pit do budżetu, które skokowo wzrosną

w roku a 2023 a w latach kolejnych ustabilizują się na podobnym poziomie.

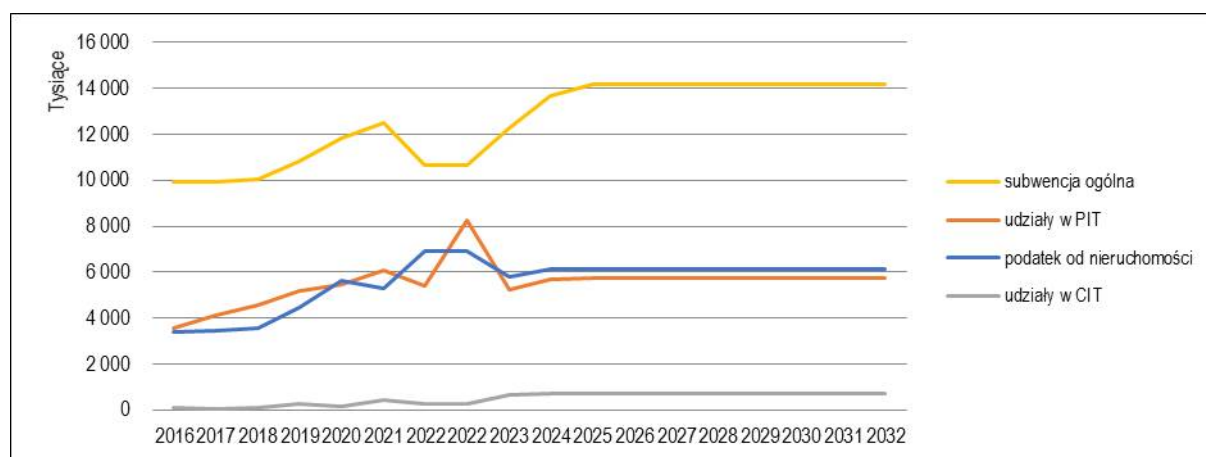
2) **udziałów w podatku CIT** skalkulowano na stałym poziomie, zbliżonym do roku 2023, tj. 700.000,00 zł.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa na 2023 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów oraz Wojewodę Wielkopolskiego. Natomiast w kolejnych latach prognozy założono utrzymanie kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych na poziomie zbliżonym do roku 2023. Zakładany wzrost poziomu przyznanej subwencji oświatowej w latach 2024 i 2025 jest jak się wydaje naturalną konsekwencją wysokiego poziomu inflacji, który zostanie skalkulowany przy podziale środków dla jst na zadania oświatowe.

Od roku 2025 do roku 2033 przyjmuje się stały poziom wpływów w tych pozycjach.

Tendencja kształtowania się w latach 2016-2032 czterech podstawowych dochodów budżetu Gminy Zduny została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres nr 2. Wysokość subwencji, udziałów w PIT, CIT oraz podatku od nieruchomości Gminy Zduny w latach 2016-2032.

1.2 Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano również dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2023 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 73.136,00 zł, w roku 2024 założono sprzedaż gruntu inwestycyjnego (sprzedaż 3 działek, w tym z przeznaczeniem pod inwestycje), a dla lat 2025-2028 szacuje się wpływ z tego tytułu na stałym poziomie 200.000,00 zł.

Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Sukcesywna sprzedaż mienia ma następować do roku 2028.

Dochody majątkowe wykazane w pozycji 1.2.2 wynikają z zawartych umów lub promes o dofinansowanie w zakresie następujących przedsięwzięć:

- 1) "Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Zduny" – 2.921.384,00 zł w roku 2023;
- 2) „Rewitalizacja zabytkowego kościoła poewangelickiego w Zdunach” – 712.500,00 zł w roku 2023;
- 3) „Budowa instalacji fotowoltaicznych na terenie gmin Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew i Zduny w celu zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych” – 4.092.000,00 zł w roku 2023;
- 4) „Przebudowa odkrytego basenu kąpielowego w Zdunach” – 2.125.000,00 w roku 2023;
- 5) „Budowa hali sportowo-rekreacyjnej wraz z zapleczem lekkoatletycznym i placem zabaw dla osób z niepełnosprawnościami w miejscowości Zduny” - 4.500.000,00 zł w roku 2023 oraz 4.500.000,00 zł w roku 2024;
- 6) „Budowa zaplecza socjalno-sanitarnego i trybuny na stadionie piłkarskim w Zdunach” – 1.800.000,00 zł w roku 2023;

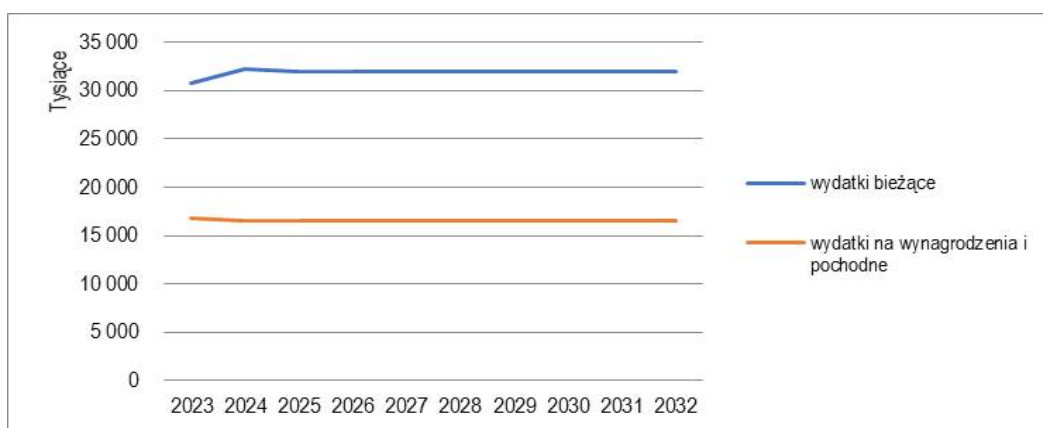
2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Zduny dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wydatki na poręczenia i gwarancje;
- 2) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
- 3) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;

Wykres nr 3. Poziom wydatków bieżących i wydatków na wynagrodzenia Gminy Zduny w latach 2023-2032

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2023 przyjęto projekt budżetu. Na rok 2024 założono zwiększenie wydatków bieżących o 4,6%, tj. połowę wskaźnika wzrostu dochodów bieżących, przede wszystkim z uwagi wysoki poziom inflacji pociągający za sobą wzrost kosztów

również w jst.

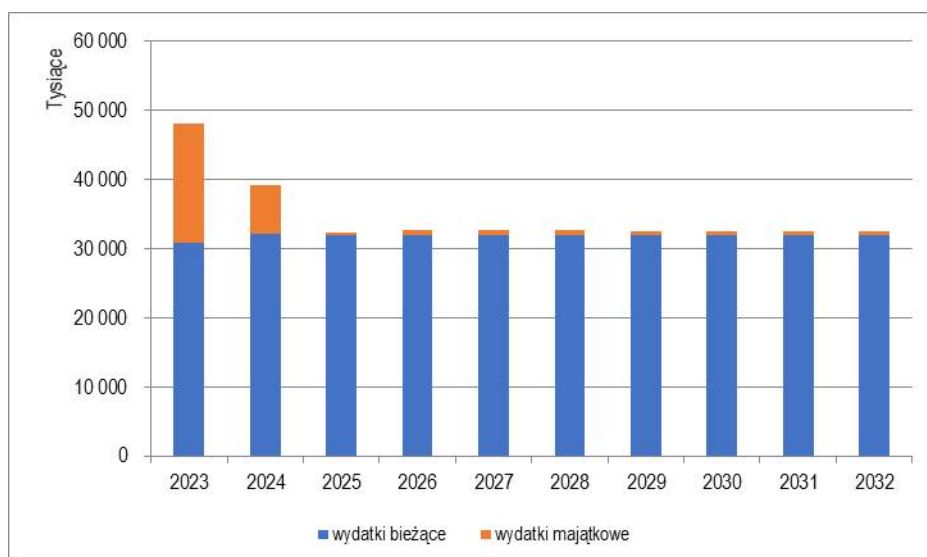
W latach 2025-2033 planuje się nieznaczne ograniczenie wydatków bieżących, zapewniając tym samym możliwość nieustannego inwestowania w majątek gminny z dochodów własnych (nadwyżki bieżącej).

2.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zduny na lata 2023-2033. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. Wolnych środków.

W załączniku przedsięwzięć ujęte zadania są kontynuacją przedsięwzięć ustalonych w roku 2022.

Poziom wydatków bieżących i majątkowych w okresie 2023-2032 zobrazowano na poniższym wykresie.

Wykres nr 4. Wysokość wydatków bieżących i majątkowych Gminy Zduny w latach 2023-2032.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. W całym prognozowanym okresie tj. w latach 2023 – 2033 utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego) natomiast w zakresie wyniku budżetu dla roku 2023 zaplanowano deficyt na poziomie 1.085.235,87 zł a od 2024 r. nadwyżkę budżetową, co przedstawia poniższa tabela.

	Dochody	Wydatki	Wynik budżetu	
2023	47 026 955,47	48 112 191,34	-	1 085 235,87
2024	41 289 000,00	39 289 000,00		2 000 000,00
2025	34 338 000,00	32 338 000,00		2 000 000,00

2026	34 338 000,00	32 666 000,00	1 672 000,00
2027	34 338 000,00	32 666 000,00	1 672 000,00
2028	34 338 000,00	32 775 098,83	1 562 901,17
2029	34 138 000,00	32 466 000,00	1 672 000,00
2030	34 138 000,00	32 466 000,00	1 672 000,00
2031	34 138 000,00	32 466 000,00	1 672 000,00
2032	34 138 000,00	32 466 000,00	1 672 000,00
2033	34 138 000,00	32 988 764,13	1 149 235,87

Tabela nr 1. Wynik budżetu Gminy Zduny w latach 2023-2033.

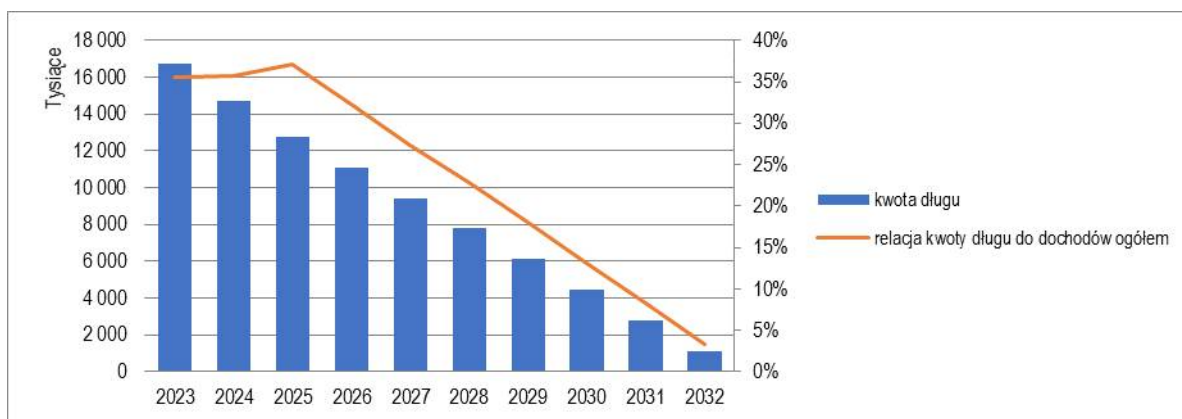
4. Przychody

W okresie objętym prognozą tj. w roku 2023 planuje się pozyskać przychody w wysokości 7.177.235,87 zł, które obejmują przychody z pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym.

Zaciągnięcie zobowiązań niezbędne jest do zbilansowania budżetu roku 2023, w którym zaplanowano deficyt w wysokości 1.085.235,87 zł oraz rozchody w kwocie 6.092.000,00 zł.

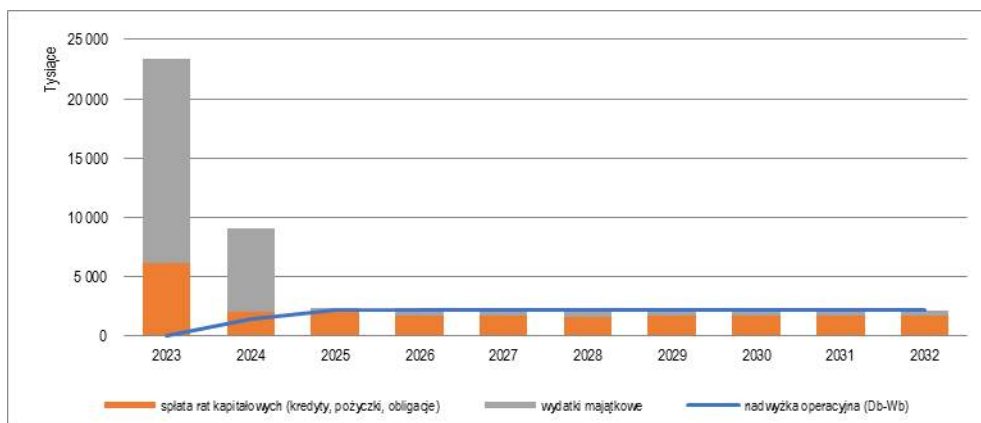
5. Rozchody

Na dzień 01.01.2023 r. kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wg planowanego wykonania wynosić będzie maksymalnie 15.658.901,17 zł. Na 31.12.2023 r. wysokość planowanego zadłużenia ma wynieść 16.744.137,04 zł a jego spłata planowana jest do roku 2033.

Wykres nr 5. Relacja kwoty długu do dochodów ogółem w Gminie Zduny w latach 2023-2032.

Spłaty rat kapitałowych stanowią spore obciążenie gminnego budżetu, jednak zaciąganie długoterminowych zobowiązań umożliwia realizację wielu inwestycji, przede wszystkim z udziałem środków zewnętrznych zarówno unijnych jak i krajowych, których wykonanie wyłącznie w oparciu o własne środki byłoby niemożliwe.

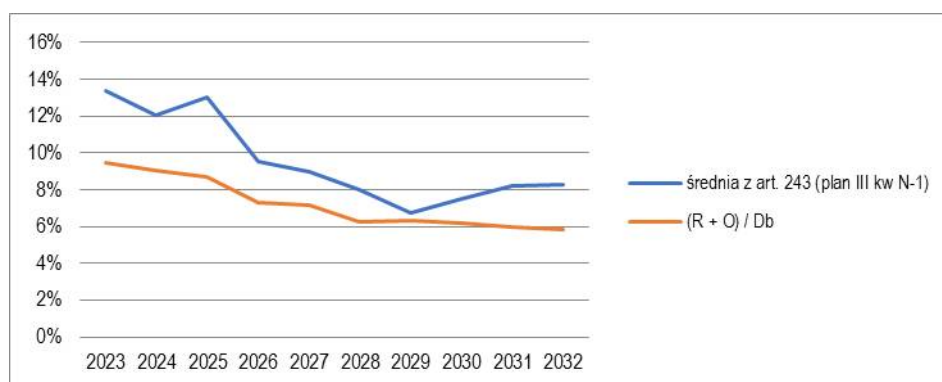
Wykres nr 6. Stopień pokrycia wydatków majątkowych i spłaty rat kapitałowych nadwyżką operacyjną w Gminie Zduny w latach 2023-2032.

W pozycji 10.6 określającej spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych z tytułu już zaciągniętych zobowiązań, nie ujęto spłaty kredytów planowanych do zaciągnięcia w roku 2022, a jeszcze nie zaciągniętych.

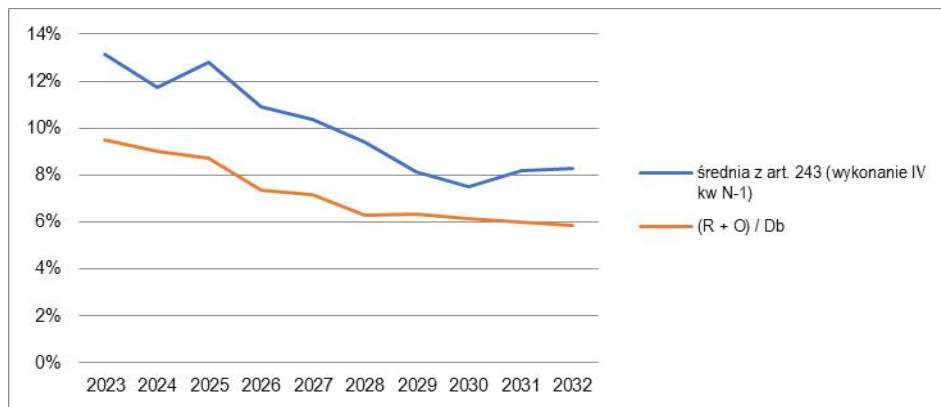
6. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonej dla ostatnich 7 lat relacji dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Spełnienie wskaźnika w latach 2023-2032, przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres nr 7. Spełnienie wskaźnika spłaty zobowiązań dla Gminy Zduny w latach 2023-2032, dla danych w oparciu o plan roku poprzedzającego.

Wykres nr 8. Spełnienie wskaźnika spłaty zobowiązań dla Gminy Zduny w latach 2023-2032, dla danych w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego.